

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2020. október 15. napján és 2020. december 1-jén tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és az utóbbi napon kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2020. június 4. napján kihirdetett 5.B.45/2019/75. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

I. r. és II. r. vádlottak társtetteként elkövetett rablás büntettének, társtettesként elkövetett testi sértés büntettének és társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének értékelt cselekményeit egységesen társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérleteként [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d) és k) pont] minősíti.

I. r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés büntetést 15 (tizenöt) évre, II. r. vádlottnál 20 (húsz) évre súlyosítja.

A Miskolci Törvényszék Gazdasági Hivatalánál tételszámon bevételezett 1. sorszám alatti .. cipőre és a .. tételszámon bevételezett 1. sorszám alatti ... mobiltelefonra az elkobzás mellőzésével, I. r. vádlottal szemben 41 042 (negyvenkettőezer-negyvenkettő) Ft, II. r. vádlott tekintetében pedig 13 063 (tizenháromezer-hatvanhárom) Ft erejéig vagyoneklobzást rendel el.

Az elsőfokú ítélet meghozataláig összesen 790 687 (hétszázkilencvenezer-hatszáznyolcvanhét) Ft bűnügyi költség merült fel, melyből 385 343 (háromszáznyolcvanötezer-háromszáznegyvenhárom) Ft-ot I. r. vádlott, 405 344 (négy százöttezer-háromszáznegyvennégy) Ft-ot pedig II. r. vádlott visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy I. r. vádlott tényleges tartózkodási helye: a ..., II. r. vádlotté a ..., e vádlott személyazonosító igazolványának száma: ...

A szabadságvesztésbe beszámítja I. r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből I. r. és II. r. vádlottak egyaránt 71 103 (hetvenegyezer-százhárom) Ft-ot viselnek.

Indokolás

- [1] A Miskolci Törvényszék a 2020. június 4. napján meghozott 5.B.45/2019/75. számú ítéletével I. r. vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban Btk.) 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) és g) pont], társtettesként elkövetett testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat], társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és c) pont], társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), c) pont és (4) bekezdés], valamint információs rendszer felhasználásával társtettesként elkövetett csalás büntette [Btk. 375. § (1) bekezdés, (5) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 12 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra;
- II. r. vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) és g) pont], társtettesként elkövetett testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat], társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és c) pont], társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), c) pont és (4) bekezdés], valamint információs rendszer felhasználásával társtettesként elkövetett csalás büntette [Btk. 375. § (1) bekezdés, (5) bekezdés] miatt - mint visszaesőt - halmazati büntetésül 14 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- Mindkét vádlottnál rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi időpontjáról és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Döntött a lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [2] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.
- [3] Az ügyészség - a vádlottak terhére - a cselekmény téves jogi minősítésére hivatkozva eltérő, nagyrészt a vád szerinti minősítés megállapítása, a büntetés súlyosítása és vagyonekobzás alkalmazása érdekében terjesztett elő jogorvoslatot. Indokai szerint a tényállást a törvényszék megalapozottan állapította meg, azonban a cselekmények jogi minősítése részben téves, mert a vádlottak eshetőleges ölési szándékára lehet következtetni, és cselekményük a rablás, az életveszélyt okozó testi sértés és személyi szabadság megsértése helyett a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b), d) és k) pontja szerint minősülő emberölés büntettének kísérleteként értékelendő. Szükséges megjegyezni, hogy az ügyészség a vádiratban és az ügyészi perbeszédben (75. számú jegyzőkönyv) még nem hivatkozott a Btk.160. § (2) bekezdés k) pontjában írt minősítő körülményre, az csak a perorvoslat indokaiban jelent meg (...Főügyészség ...).
- [4] I. r. vádlott és a védője enyhítés érdekében, míg II. r. vádlott, valamint a védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése céljából éltek jogorvoslattal.
- [5] I. r. vádlott védője az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatta, álláspontja szerint azonban nagyobb nyomatékkal kell figyelembe venni a vádlott tényfeltáró beismerő vallomását, az időmúlást, a kár részbeni megtérülését, és védence személyiségzavarát is, mely tényezők együttesen a büntetés enyhítését indokolják (24. számú másodfokú irat). I. r. vádlott is írásban indokolta a fellebbezését. Előadta, hogy a cselekményt kényszer és fenyegetés hatására II. r. vádlott pressziója folytán követte el (11. számú irat). Az ítéletáblára benyújtott 12. és 13. számú iratban is fenntartotta azt, hogy a társa megfenyegette, és az elsőfokú bíróság érdemi indokok nélkül vetette el a védekezését. A 33. számú beadványában viszont már arra hivatkozott, miszerint II. rendű vádlott

előadásából arról szerzett tudomást, hogy a cselekmény tippadója valójában az ügyben tanúként szereplő tanú 3 volt. Mindezt biztosan nem állítja, csak társától kapta ezt az információt, aki valótlannul tagadja a bűncselekményben való részvételét. A 37. szám alatt benyújtott beadványában ezeket megerősítette.

- [6] II. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indoklásában védence bűncselekményeket tagadó vallomásának elfogadását és elsődlegesen e vádlott felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta (18. számú másodfokú irat). A II. r. vádlott a 10. számú beadványában eljárási hibákra, a bizonyítás hiányosságaira és alapvetően a tényállás téves megállapítására hivatkozott. Továbbra is tagadta a bűncselekmény elkövetésében való részvételét, állítása igazolására tanúként kérte kihallgatni T1-t és T2-t, akik állítása szerint bizonyítani tudják, hogy az elkövetés idején nem tartózkodhatott a bűncselekmény helyszínén.
- [7] A ... Fellebbviteli Főügyészség a ... számú átiratában az ügyészi fellebbezést kisebb módosítással fenntartva az elsőfokú ítélet megváltoztatására, a rablás büntettének, az életveszélyt okozó testi sértés büntettének, valamint a személyi szabadság megsértése büntettének értékelt cselekményeket egységesen társtettesként, nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel, az idős koránál, illetve fogyatékoságánál fogva védekezésre korlátozottan képes személy sérelmére elkövetett emberölés büntette kísérletének minősítésére, a büntetés súlyosítására, I. r. vádlottnál hosszabb tartamú, II. r. vádlott esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét biztosítva életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására, a bűnös úton szerzett készpénz, továbbá a lefoglalt lábbeli és mobiltelefon elkobzása helyett vagyoneklobzásra, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.
- [8] A másodfokú bíróság a kétirányú fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján - mivel a későbbiekben részletezett részbeni megalapozatlanság kiküszöböléséhez bizonyítás felvétele vált szükségessé - tárgyaláson bírálta el.
- [9] A fellebbezési tárgyaláson a fellebbviteli főügyészség képviselője az írásbeli indítványával megegyezően tartotta szükségesnek megváltoztatni a törvényszék ítéletét, egyben indítványt tett a másodfokon felvett bizonyítás eredményeként a tényállás kiegészítésére, figyelemmel az igazságügyi orvosszakértőnek az ítéletábra előtt tett szóbeli szakvéleményére (Bf.IV.382/2020/29. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6-7. oldal). A II. r. vádlott esetében pedig utalt arra, hogy eddigi életvezetése, büntetettsége és a jelen ügyben megmutatkozó brutalitása veszélyt jelent a társadalomra, ezért azt az abból való tartós kirekesztéssel lehet csak megvédeni, ami kizárólag életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásával érhető el.
- [10] I. r. vádlott védőjének érvelése szerint az ügyészség az elsőfokú ítélet mérlegelését támadja, amikor a jogi minősítés megváltoztatását tartja szükségesnek. Ezt pedig az eljárási törvény kizárja. Ennek megfelelően - álláspontja szerint - az elsőfokú bíróság által megállapított bűncselekmények jogi minősítése a helyes, annak megváltoztatása nem indokolt. Kiemelte, hogy védence mindvégig együttműködő volt a hatóságokkal, a kár részben megtérült, ezért a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.
- [11] II. r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokait fenntartotta és e vádlott felmentésére tett indítványt, figyelemmel annak mindvégig a bűncselekményeket tagadó védekezésére. Másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés mértékének enyhítését kérte és nagyobb nyomatékkkal tartotta figyelembe venni az enyhítő körülményeket, így elsősorban az időmúlás tényét.

- [12] Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán a fellebbezése indokaiban foglaltak szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, míg a II. r. vádlott felmentésre tett indítványt, arra hivatkozva, hogy nem tartózkodott a bűncselekmény helyszínén, a bűncselekmény elkövetésében nem vett részt.
- [13] Az ügyészség fellebbezése részben alapos, míg a védelmi jogorvoslatok nem.
- [14] Az ítélőtábla - a fellebbezések okára és irányára tekintettel - a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény minősítésére, a büntetéskiszabásra, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is. A Be. fellebbezési rendszerében is főszabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben a perorvoslatok támadták a tényállást, a bűnösség megállapítását és a cselekmények jogi minősítését is, ezért korlátozott felülbírálatra nem kerülhetett sor.
- [15] A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-f) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a-e) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné.
- [16] A vádlottak az eljárás során részben az elsőfokú ügyészség vezetője, valamint a tárgyaló ügyész és az elsőfokú bíró ellen is elfogultságra hivatkozva kizárási indítványt terjesztettek elő, amelyek elbírálása megtörtént és a kizárást megtagadták. A másodfokú bíróság sem észlelt olyan körülményt, amely kizárási okot alapozott volna meg, ezért e tekintetben sem állapítható meg eljárási szabálysértés.
- [17] A törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének alapvetően eleget tett, a megállapított tényállás azonban felderítetlenség és hiányosság miatt részben megalapozatlan [Be. 592. § (2) bekezdés a) és b) pont]. A tényállás részben azért felderítetlen, mert az elsőfokú bíróság nem tisztázta az orvosszakértői vélemény kiegészítését elrendelve vagy a szakértő meghallgatásával azt, hogy a sértettet pontosan hány erőbehatás érte, mint ahogy azt sem, hogy az egyes testtájékokon mennyi és milyen intenzitású erőbehatás érvényesült. E ténykérdések jelentőséggel bírnak a cselekmény helyes jogi megítélésekor. Megjegyzendő, hogy ilyen jellegű ügyekben rendszerint nem mellőzhető a nyomozás során írásbeli szakvéleményt előterjesztő szakértő meghallgatása, főleg akkor, ha abban esetlegesen hiányosságok mutatkoznak meg, de a jelen ügyben a meghallgatás elmaradása fontos tényekre nézve megalapozatlanságot is eredményezett. Emellett a sérülések gyógytartamát, a sértett orvosi kezelését, valamint a sértetti magánindítványt érintően is hiányosság volt észlelhető.
- [18] Felderítetlenséget általában az jelent, ha a bíróság nem vizsgál meg valamely lényeges bizonyítási eszközt, vagy azt nem a megfelelő mélységben értékeli. A felülbírált ügyben az utóbbi esetről van szó, mert a bíróság tényállást alapított a szakvéleményre, csak nem tisztázott minden lényeges szakkérdést, amelyek az írásbeli szakvéleményben nem szerepeltek.
- [19] A megalapozatlanság a másodfokú eljárásban a Be. 594. § (1) bekezdése alapján, bizonyítás felvételével, az igazságügyi orvosszakértő meghallgatásával kiküszöbölhető volt.
- [20] A 2020. október 15. napján tartott fellebbezési tárgyaláson dr. szakértő 1 igazságügyi orvosszakértő a nyomozás során készített szakvéleményeit megfelelő mélységben és körben kiegészítette, okszerű és természettudományos alapon is hiteles módon meghatározta a sértettet ért erőbehatások

minimális számát és azon szakkérdésben is nyilatkozott, hogy a csonttöréseket előidéző, közepest meghaladó erőbehatások száma pontosan mennyi volt.

- [21] Az ítélet tábla a tényállást a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felvett részbizonyítás, az orvosszakértői meghallgatás (29. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6-7. oldal) útján a következők szerint egészíti ki.
- [22] tanú 6 sértettet a vádlottak bántalmazása következtében összesen legkevesebb 12 rendbeli erőbehatás érte, melyből legalább 4 rendbeli volt közepest meghaladó, melyek a csonttöréses sérüléseket előidézték.
- [23] A nyolc napon túl gyógyuló sérülések tényleges gyógytartama 6 hét (elsőfokú ítélet [39] bekezdés, írásban előterjesztett igazságügyi orvosszakértői vélemény).
- [24] A sértett 2017. december 1. napjától 2017. december 8. napjáig állt kórházi gyógykezelés alatt.
- [25] tanú 6 a magánlaksértés miatt - a hatóság kioktatására és felhívására - 2018. április 12. napján terjesztette elő joghatályos magánindítványát (nyomozási irat I. kötet 296. lap).
- [26] A kiegészítésekkel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú ítélet alapját képezte.
- [27] A törvényszék a büntetőügy eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint értékelte. Számba vette a vádlottak védekezését, melyek közül különösen hangsúlyos I. r. vádlott által a nyomozás során tett feltáró jellegű, a saját és társa cselekményét is részletekbe menően megjelölő vallomása, amelyet alátámasztott részben a sértett, továbbá a cselekmény előzményeiről és részben arról közvetve értesülő tanúk vallomása is, a helyszín adatai és a már idézett igazságügyi orvosszakértői vélemény.
- [28] Az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta, hogy mely bizonyítékokra alapított tényeket és melyeket nem fogadott el a tényállás megállapítása során. A másodfokú bíróság a mérlegelés indokaival döntően egyetértett.
- [29] Az elsőfokú ítélet [56] bekezdésében ugyanakkor a büntetőeljárásról szóló törvény száma helyesen: 2017. évi XC. törvény.
- [30] A törvényszék a tanúkihallgatások azon részét, melyen a sértettnek és egyes tanúknak a nyomozó hatóság bemutatta a gyanúba került elkövetők fényképét, nem értékelte bizonyítékként. A kihallgatások közben a tárgyi bizonyítékok bemutatása valóban nem felelt meg a felismerésre bemutatás Be. 210. §-ában rögzített szabályainak, azonban a kihallgatás menetében a krimináltaktikai eljárást a hatóság sem tartotta felismerésre bemutatásnak és nem is volt az, csak egy tárgyi bizonyíték megismertetése a kihallgatott tanúval. Ezen okok miatt nem volt alap a tanúkihallgatások ezen részeinek kirekesztésére. Ennek azonban nem volt érdemi jelentősége, mert a tényállás más bizonyítékok alapján is kétséget kizáró módon megállapítható volt.
- [31] Az [59] bekezdésből az ítélet tábla a „sajnálatos módon” kifejezést mellőzi. A nyomozás tényszerű hiányosságát a bíróságnak értékelnie kell, de nyilvánvalóan nem helyénvaló és a fegyverek egyenlőségének sem felel meg sajnálatról szólni. A kutya elpusztítása vagy elpusztulása

körülményei tisztázásának elmaradása egyébként sem eredményezett megalapozatlanságot, másrészt ez valódi halmazatot alkotó állatkínzás lehetne, amelyre azonban vád nem került előterjesztésre.

- [32] A [76] bekezdésben hivatkozott tanú: T7, akit nem nevesített a törvényszék ítéletének indokolásában, ezért ezt az ítélet tábla pótolta.
- [33] Az elsőfokú bíróság megalapozottan vetette el I. r. vádlott azon későbbi védekezését, hogy a cselekményre társa kényszerítette, ezt egyrészt saját korábbi vallomása, valamint a sértett ellentmondásmentes előadása is cáfolta. Az I. r. vádlott a másodfokú eljárásban arra is hivatkozott, hogy a II. r. vádlottól arról értesült, miszerint tanú 3 nevű személy volt a tippadó és ő tervelte ki a cselekményt a II. r. vádlottal. Mindez még valósága esetén sem érintené az I. r. vádlott büntetőjogi felelősségét, de utal rá az ítélet tábla, hogy meg nem vádolt személy terhére bizonyítást nem folytathat és tényeket sem állapíthat meg. E személy esetleges felelőssége kizárólag egy másik eljárásban vagy ezzel összefüggésben rendkívüli jogorvoslati eljárásban (perújítás) vizsgálható.
- [34] Nem tévedett a törvényszék akkor sem, amikor II. r. vádlott tagadó tartalmú vallomását sem fogadta el, hiszen azt számos bizonyíték, de különösen az I. r. vádlott és a sértetti vallomás, de még a vádlotti érdekkörbe tartozó tanúk vallomásai is megcáfolták. II. r. vádlott a másodfokú eljárásban annak bizonyítására, hogy a bűncselekmények elkövetése idején nem tartózkodhatott a helyszínen, bizonyítási indítványt is előterjesztett, ezért T1 és T2 tanúkihallgatását kérte.
- [35] Az ítélet tábla ezt a vádlotti bizonyítási indítványt elutasította, melynek indoka elsődlegesen a helyesbítést követően a tényállás megalapozottsága és a rendelkezésre álló és értékelt bizonyítékok alapján kétséget kizáróan bizonyított a II. r. vádlott részvétele a terhére rótt bűncselekmények elkövetésében, figyelemmel az I. r. vádlott, a sértett, továbbá több más közvetett tanú vallomására. Nem volt ezért indok és eljárásjogi lehetőség a kiegészítésére.
- [36] Az eltérő tényállás megállapítására irányuló védelmi fellebbezések a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadták a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség elve folytán eredményre nem vezethetett.
- [37] E körben kiemeli az ítélet tábla, hogy a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, mely szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerint, és szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság úgynevezett „ténybíróági” jellegét. Ezen elvek a felülbírált ügyben maradéktalanul érvényesültek.
- [38] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére. A cselekmények jogi minősítése azonban részben téves és ennek az az oka, hogy a törvényszék e körben megfelelő indokolást sem adva a vádlottaknak a sértett élete ellen közvetlenül kifejtett cselekményét indokoltsága ellenére nem a Btk. 160. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b), d), illetve k) pontja szerinti nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel és az idős koránál, illetve fogyatékosságánál fogva védekezésre korlátozottan képes személy sérelmére elkövetett emberölés büntette kísérletének, hanem rablás büntettének, életveszélyt okozó testi sértés büntettének és személyi szabadság megsértése büntettének minősítette.

- [39] A jogi minősítést e részében támadó ügyészégi fellebbezés alapos.
- [40] A vádlottak aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára a 3/2013. Büntető jogegységi határozat iránymutatása alapján elsősorban a feltárt alanyi és tárgyi tényezőkből lehet következtetést vonni. A vádlottak cselekménye kellően motivált, sőt célzatos volt. A vádlottak részben eszközzel, részben puszta kézzel, kitartó módon, testszerte bántalmazták a sértettet. Súlyos trauma érte a fejet, mely többszörös csonttörést eredményezett. A sértett a bántalmazás következtében közvetett módon életveszélyes sérülést szenvedett. A vádlottak őt nem csupán sorsára hagyták, hanem megkötözték úgy, hogy más általi felfedezése nélkül reménye sem lett volna a szabadulásra. Az ölési szándék megállapításának nem az a feltétele, hogy azt az idézett jogegységi határozatban meghatározott valamennyi szempont vagy akár azok számszerű többsége megalapozza, hanem az, hogy azok közül a konkrét ügyben jelentőséggel bíró egyes szempontok összességükben a halál és nem a testi sértés okozására irányuló szándéokra nyújtsanak alapot (Kúria Bfv.II.1379/2019/28. [59]). A felülbírált ügyben a halál okozására irányuló szándék megállapítható volt.
- [41] A vádlottak tudatában felmerült a halálos eredmény bekövetkezésének lehetősége és abba belenyugodtak, figyelemmel az alanyi- és tárgyi tényezőkre, így eshetőleges ölési szándékuk rögzíthető azzal, hogy e szándék közel állt az egyenes szándékhoz (EBH2018. B.5.).
- [42] Az ölési szándék kialakulása egyértelműen kizárja e cselekmény rablásként és életveszélyt okozó testi sértésként minősítését, mert e cselekmény helyesen ölési kísérletet valósított meg a Btk. 10. § (1) bekezdése értelmében. A kísérlet befejezett és alapvetően közeli a közvetett életveszélyes állapot miatt. A vádlottak szándékegységben cselekedtek, ezért társtettesek.
- [43] Az élet elleni bűncselekmény kísérletét a nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel és az idős koránál, illetve fogyatékosságánál fogva védekezésre korlátozottan képes személy sérelmére elkövetés minősíti súlyosabban.
- [44] A nyereségvágyból elkövetés egyértelmű, ugyanis a vádlottak haszonszerzés céljából, idegen vagyont megszerzése érdekében fejtették ki az ölési cselekmény kísérletét [Btk. 160. § (2) bekezdés b) pont]. E körben utal a másodfokú bíróság a BH1993. 213. számon közzétett eseti döntésre.
- [45] Egyetértett a másodfokú bíróság a vádhatósággal abban is, hogy a cselekmény egyben különös kegyetlenséggel elkövetett [Btk. 160. § (2) bekezdés d) pont]. A sértettet ért erőbehatások száma, az elhúzódo, részben eszközös, durva bántalmazás, a sértett megkötözése, a fejére az ital öntése, illetve tojással való dobálása mint kínzás, emellett mozgásképtelenné téve, kötözés általi sorsára hagyása külön és együttesen is az elkövetők olyan fokú embertelenségére utal, mely alapot ad e minősített eset megállapítására, függetlenül attól, hogy a halálos eredményre nézve csak eshetőleges ölési szándékuk állt fenn (BH2000. 523.; BH2003. 485.).
- [46] Ezen túl a Btk. 160. § (2) bekezdésének k) pontjában írt minősített eset megállapítása is indokolt. Önmagában a sértett idősebb életkora, nyugdíjas volta, rendszerint még nem ad alapot e minősítés megállapítására. Jelen esetben azonban az elkövetéskor 65 éves tanú 6 sértett többszörös, súlyos érbetegségben szenved, mely által védekezési képessége korlátozott volt és erről a vádlottak tudtak és éppen a sértett ezen „gyengesége”, betegségei folytán vált kiszolgáltatott célponttá. Ezen okok miatt a másodfokú bíróság egyetértett a fellebbviteli főügyészség e körben írt érveivel, figyelemmel a BH2020.169. számú eseti döntésben foglaltakra is.

- [47] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság alapvetően a váddal és teljes mértékben a fellebbviteli főügyészégi indítvánnyal egyezően minősítette a vádlotti cselekményeket. A személyi szabadság megsértésének megállapítására külön nem kerülhetett sor, az az ölési cselekmény része, alaki halmazat, ezért felmentő rendelkezés meghozatala nem volt szükséges.
- [48] A magánlaksértés és az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás minősítése is törvényes.
- [49] A magánlaksértés megvalósulásának eljárásjogi és anyagi jogi feltételei is fennállnak. A vádlottak a házi jogot durván megsértve törtek rá a sértettre késő esti időpontban és felfegyverkezve, ezért a Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, valamint (4) bekezdés szerinti törvényi tényállás igazolt. A követett bírói gyakorlat az élet elleni cselekménnyel valódi bűnhalmazatban állapítja meg a bűncselekményt.
- [50] Valódi anyagi halmazatban áll a minősített élet elleni bűncselekmény kísérletével az információs rendszer felhasználásával a Btk. 375. § (1), (5) bekezdés szerint elkövetett csalás büntette is.
- [51] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket nagyrészt helyesen tárta fel. Az időmúlás ugyanakkor nem jelentős, így egyik vádlottnál sem lehet enyhítő körülményként figyelembe venni. A [102] bekezdésben a maradandó fogyatékoság súlyosító körülmény és nem a súlyos egészségromlás, amit nem igazolt az igazságügyi orvosszakértő, szemben a sérülés maradandóságával. További enyhítő körülmény viszont az élet elleni cselekmény kísérlete, melynek nyomatéka a részbeni közeli volta miatt csekélyebb súlyú. Enyhítő körülmény még az élet elleni bűncselekmény kísérleténél az eshetőleges szándék. Súlyosító körülményként kell viszont értékelni, hogy az élet elleni cselekmény több oknál fogva súlyosabban minősül. Súlyosító hatása van még a tártstettesti elkövetésnek és a II. r. vádlott esetében annak, hogy a visszaesést megalapozó elítélésen túl is számos alkalommal volt büntetve, továbbá esetében a kezdeményező szerep is súlyosít.
- [52] A törvényszék a cselekmények téves jogi minősítése miatt a vádlottakkal szemben túl enyhe büntetéseket szabott ki, melyek lényeges súlyosítása vált indokolttá, figyelemmel a bűnösségi körülmények közül a súlyosító körülmények lényegesen nagyobb számára és nyomatékára is.
- [53] Az ítélet tábla ezért I. r. vádlottal szemben a szabadságvesztés tartamát 15 évre súlyosította. Nagyobb mérvű súlyosításra elsősorban az ölési cselekmény kísérlet volta és a terhelt nyomozás során tett feltáró, beismerő vallomása miatt nem volt indok.
- [54] A cselekményben az ötletadás és kezdeményezés folytán is jelentős szerepet játszó, visszaesőnek minősülő II. r. vádlottnál, figyelemmel az ítélet belső arányosságára is, nagyobb mértékű súlyosításra volt szükség, ezért a vádlott büntetését a másodfokú bíróság 20 évre emelte fel. Határozatlan ideig tartó szabadságvesztés kiszabására ugyanakkor a három minősítő körülmény ellenére sem látott alapot. Ennek elsődleges indoka az élet elleni bűncselekmény kísérleti szakban maradása volt.
- [55] E büntetések már tettarányosak, megfelelnek a büntetési céloknak és a bünteteskiszabási elveknek és kifejezik az egyéniesítés követelményét is, valamint a belső arányosságot is.
- [56] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra, az előzetes fogvatartás beszámítására vonatkozó rendelkezések törvényesek.

- [57] A törvényszék indokoltsága ellenére nem vonta vagyonekbotzás alá a bűnös úton szerzett készpénzt, melyet az ítélőtábla a Btk. 74. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján az ügyészi indítványnak megfelelően a szerzés arányában és a kár megtérülésére is tekintettel pótolta.
- [58] A II. r. vádlottól lefoglalt sportcipő és telefon a Btk. 74. §-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében szintén vagyonekbotzás alá esnek, ezért az ekbotzás helyett az intézkedésre vonatkozó rendelkezést a másodfokú bíróság megváltoztatta.
- [59] Ezen túl a számítási hiba miatt helyesbította az ítélőtábla az elsőfokú ítéletig keletkezett bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezést is.
- [60] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a szükséges részben a Be. 606. § 1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.
- [61] A másodfokú eljárásban az igazságügyi orvosszakértő és a kirendelt védők eljárásával kapcsolatban felmerült, a bűnösnek kimondott vádlottakat terhelő bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2020. december 1.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. előadó bíró,
Dr. Bakó József sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 5.B.45/2019/75. számú ítélete a Debreceni Ítélőtábla Bf.IV.382/2020/40. számú ítéletében írt változtatásokkal jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2020. december 1.

. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

Kiadó.